

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhely:
Szebeny utca 2. Telefonszám 134

Szerkesztői felelős:
Dr. Kiss Pálme.

Alapította:

Dr. Kiss Pálme

ELŐFIZETŐI ÁRAK HÉLYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy évre 1 K 80

ELŐFIZETŐI ÁRAK VIDEKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy évre 2 K 40

Mindigkövösebbek

az esték, minden nap köze ebbé van a tél. És ahogy évről-évre leperog az idő, a gondok is sebes sebességgel szaporodnak. A gyerekek lengyesek, nincs cipőjük, az asszonyok sápadtak, nincs pihenésük, nincs egészségük. Néhány esztendővel ezelőtt milyen pirospozsgásak voltak ezek az asszonyok, milyen virágok, milyen élethedvel végzették dolgukat. A gyerek iskolába jár, rendszeresen átvizsgálva, tisztán, a jó táplálkozás révén a leggyógyuló srác. Hogy várta az anya a vasárnapokat, az ünnepeket, amikor pihenhetett egy napot, a kis fiúcskára nézve az ünneplő, a leányza széke fodros haját átfenve a selyemmel, mosolygós, derűs, szép volt akkor az élet.

Ilyenkor, szeptember elején, amikor az első dér von sejteltmes kajnalokon szőthimmet a földre, milyen boldog bészelődés volt a családeknél, mennyi öröm sugárzott be a lelkeket, a gyerek kéri a fergetti a világot, az volt minden gondolat a családnál, most meg iskolába a gyerek. Volt-e kevesebb gond, mint a tankönyvek megszerzése, a kis iskolai élet megkezdése, a tanítás megkezdése, a derűs, csendes, édes családi élet meleg tárhelyénél, míg kint szél száguldozik a hegyes fák között, de a dal, amikor éjszaki szél fútyált, álomba ringató zene volt örömről, reményről, boldogságról.

Eltűntek a régi szép esték, a szeptember gyönyörű poézise, helyette a gond, a bánat, a keserűség költözött be az árva hajlékba, ahonnan a végtelen háború elkergette a gondtalanságot, a jóéleget, az örömet. A gyerek nő, erője gyarapodik, de nincs mit enni neki. Iskolába megy, de fázik, gyöngy, nincs ruhája, cipője neki. A ruha drága, a

könyv drága, az élelem drága, csak a pénz és az élelem, abból van most minden embernek. Régi szeptemberekre gondolunk ezeken a borongós éjszakai napokon, amikor a nap

még arany sugarakat lincet, de az aranyának már nincs fénye, melegsége; mikor a gondok, a félti szenvedések elvált élelem eltakarja az ég kék derűjét, a seha vissza nem térő régi jó élet felidéms emlékezete.

Heves gyalogsági harcok Verdunnél.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés)

BERLIN, szept. 8.

Nyugati hadsereg:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregportja:

Kisérő hadsereg:

A flandriai arcvonalon és az Artoisban a tüzéség harcok tevékenysége csak átmenetileg egyes szakaszokban lezárta. Tíznapok után több ízben ellenséges felderítő csapatok nyomultak előre vonalaink ellen, amelyeket mindenütt visszavertünk. A St. Quentinál északra tegnap lefolyt harcok alkalmával az angolok biztosító csapatjainkat Hardicourt és Filleretnél csekély mértékben visszaverték. Hardicourtól keletre állásainkat ma reggel visszafoglaltuk.

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

A Champagneban egyes szakaszokban francia felderítő csapatok állásaink ellen tápegatózva előre nyomultak. Elűztük őket Verdun északi arcvonalán egész nap gyalogsági harcok zajlottak le.

L U D E N D O R F E.

Belügyminister nyilatkozata

a választók összeírására vonatkozó rendeletről.

Néhány nap foglalkozott a belügyminiszter egy rendeletével, amely a választók utjának lezárta a közéleti jogok zökhöz. A rendelet a lapok szerint felzárja a jegyzőket, állapítsák meg közelebb, mennyi a felzárított választók száma. Ezt a hírt több ízben, egy értelmezte, mintha a kormány kérésére akarna felhasználni a forrásokat.

Az Est munkatársa ebben az ügyben kérdést intézett Ugron Gábor belügyminiszter. A belügyminiszter kijelentette, hogy adott ki egy rendeletet, az annak tartalmát teljesen elferdítették és félre magyarázták. Erről van szó: Annak a megállapítása szükséges, hogy az esetleg megkezdendő választásokon az 1917. évi névjegyzékből hány szakasz várható, tekintettel arra, hogy sokan hadifogságba jutottak, álltak és elhaltak, emellett figyelembe kell venni a harctéren levő választókat, továbbá azt is, hogy mennyi az ezen választók száma, akik feltétlenül fel vannak nevelve és akik minden pillanatban behívhatóak. Az összes adatok csak egy számot fognak mutatni, azt, hogy hány választó vehető számításba. Sem a választó nevét, sem más személyi adataikat nem kívánjuk tudni.

— Kedvelők, veieur, kérsény és filafarmák nagy választókkal érkeztek Weizmann Malvin kaptalméba. Telefon 174 szám. Alakítások elvállaltak.

Rekvirálják a vöröshagymát Makón.

Megszűnt a vöröshagyma forgalma.

Makói város kereskedő népet újabb kellemetlenség éri. Mivel alább teljes terjedelmében kizárják a polgármester hirdetésénél, a közlélményét hivatal elrendelte a hagyma rekvirálását s így a forgalom teljesen megszűnik. Hogy milyen mértékben s éri a város Makó kereskedő népe ezt egyelőre elbírálni sem lehet. Hogy a makói hagymakereskedők ezzel teljesen ténkre teszik azt. Hogy sulyozzuk is fölösleges. Mindenki a spekuláció okozta. Az a spekuláció, amely a maximális árakat felhajtotta s amely a maximális árak kijátszásával arra bírta a legtöbb termelőt, hogy árját visszatartsa.

A hagyma visszatartása folytán a fűvadás, a katonaság s nagyobb ipari létesítmények nem bírtak árúhoz jutni s így kellett elkövetkezni a hagyma rekvirálásnak mint a polgármester következő hirdetésében ed a közönség tudomására.

Az Országos Közlélményügyi Hivatal elnöke 79406-1917 számú rendelkezéssel a 4207-1915. M. E. számú rendelete 11. § a alapján elrendelte Makó város területén a vöröshagyma készletének az Országos Zsidozság és Gyümölcsforgalmi részvénytársaság részére való hatósági igénybe vételét (rekvirálását) és az említett társaság készleteket hatóságilag igénybe vevőnek jelöltette ki.

Ezzel egyidejűleg közli továbbá, hogy a mai naptól kezdve vöröshagymában mindenféle forgalom (adásvétel) további intézkedéséig tilos és a vöröshagyma az Országos Közlélményügyi Hivatal elnökének rendelkezésére készletben tartandó.

Az a rendelkezés úgy a termelőknek mint a kereskedőknek is vonatkozik és megkezdési 2 hónapig terjedhet (felzárás) s az 600 koronáig terjedhető pénztartalékosként bantathatók.

Ez a rendelkezés a következők között annak az átkes spekulációknak, mely már az új bajt idézett elő a makói hagymapiacra.

Meghíusult francia támadások Verdunnél.

Berlin. Flandriában változó erejű támadás. Verdun északkeleti frontján a francia támadás a Fosses erdőben és Becsenvauxtól északnyugatra meghíusult. A Chaume-erődben, ahol az ellenség tört nyert, még folyik a harc. Keleten nincs ujság.

19 hajót elsüllyesztett 53500 bruttóregisztertonna tartalommal.

Egyik tengeralattjáróak Meusel tengerészkapitány parancsnoksága alatt tizenkét hajót elsüllyesztett el 53.000 bruttóregisztertonna tartalommal. Közük hat felfegyverezett gőzöst és három felfegyverezett vitorláshajót. Az elsüllyesztett rakomány 18.650 tonna szén, 15.000 tonna élelmiszert 11.800 tonna vasércet, 2500 tonna búzát, 2500 tonna darabárut.

Mihez köti Németország Belgiumi függetlenség helyreállítását?

A szövetség tanács és a bírói bíróság tagjainak alakul bíróság, amely elkészíti a pápa jegyzékére adandó választ, egy indítványt tárgyal, amely szerint Belgium teljes függetlensége visszaállítható.

E kérdésben már döntött is a bizottság. A választjegyzék ki fogja fejezni, hogy Németországnak, miután védelmi háborút folytat, nincs aká arra, hogy vissza az állítsa Belgium függetlenségét, ha még más oldalról biztosítékot kap, hogy Belgium függetlenségével vonatkozásban, nem köt külső egyezményt az állandó államok valamelyikével.

Katonasága azonban csak olyan mértékben terjedhet Belgiumnak, amilyen mértékben az a belső rend fenntartásához szükséges, továbbá a hatalmak által fogantatandó

fokozott leszerelés Sarányában.

Belgium lakossága önrendelkezési jogot kap Németország hajlandó Belgiumot jelenlétének helyreállításában támogatni, amint hogy ez a kereskedelmet üző szövetség államnak érdeke.

Wekerle pártalakító munkája.

Wekerle az új kormány párt megalkotását a választójogi törvény beiktatása utárra tervezi, azonban már most is tanácskozik a kisebbségi pártok vezetőivel, akikkel közölte, hogy az új párt programja kiterjed az állami igazgatás összes ágaira és mindenütt a szociális és demokratikus irány érvényesítését telje előtérbe.

Wekerle szombaton föl este Károlyi Mihály gróft, akivel két óráig át tanácskozott az összes aktuális kérdésekről. A miniszterelnök részletesen ismerlette az új kormány párt programját és kérte Károlyit az új pártban való részvételre. Károlyi azt válaszolta, hogy ő és pártja a külön párttalást továbbra is főn kívánják tartani.

Blakredőnyök önműködővel

mindennagyságban
Zaphat Pallas-0311

